

ΣΑΒΒΑΤΟ 24 ΜΑΪΟΥ 2008
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ
ΘΕΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΘΕΜΑ 1^ο

A.1 Να αποδειχθεί ότι η συνάρτηση $f(x) = \ln|x|$, $x \in \mathbb{R}^*$ είναι παραγωγίσιμη στο \mathbb{R}^* και ισχύει:

$$(\ln|x|)' = \frac{1}{x}$$

Μονάδες 10

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Σελίδα 235 σχολικού βιβλίου

A.2 Πότε μια συνάρτηση f λέμε ότι είναι συνεχής σε ένα κλειστό διάστημα $[a, \beta]$;

Μονάδες 5

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Σελίδα 191 σχολικού βιβλίου

B. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση, τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

α. Αν μια συνάρτηση $f: A \rightarrow \mathbb{R}$ είναι 1-1, τότε για την αντίστροφη συνάρτηση f^{-1} ισχύει:

$$f^{-1}(f(x)) = x, x \in A \text{ και } f(f^{-1}(y)) = y, y \in f(A)$$

Σωστό

β. Μια συνεχής συνάρτηση f διατηρεί πρόσημο σε καθένα από τα διαστήματα στα οποία οι διαδοχικές ρίζες της f χωρίζουν το πεδίο ορισμού της.

Σωστό

γ. Όταν η διακρίνουσα Δ της εξίσωσης $az^2 + bz + \gamma = 0$ με $a, \beta, \gamma \in \mathbb{R}$ και $a \neq 0$ είναι αρνητική, τότε η εξίσωση δεν έχει ρίζες στο σύνολο \mathbb{C} των μιγαδικών.

Λάθος

δ. Αν μια συνάρτηση f είναι δύο φορές παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} και στρέφει τα κοίλα προς τα άνω, τότε κατ' ανάγκη θα ισχύει $f''(x) > 0$ για κάθε πραγματικό αριθμό x .

Λάθος

ε. Αν η f είναι συνεχής σε διάστημα Δ και $a, \beta, \gamma \in \Delta$ τότε ισχύει

$$\int_a^\beta f(x) dx = \int_a^\gamma f(x) dx + \int_\gamma^\beta f(x) dx$$

Σωστό

ΘΕΜΑ 2^ο

Αν για τους μιγαδικούς αριθμούς z και w ισχύουν

$$|(i + 2\sqrt{2})z| = 6 \text{ και } |w - (1 - i)| = |w - (3 - 3i)| \text{ τότε να βρείτε:}$$

α. το γεωμετρικό τόπο των εικόνων των μιγαδικών αριθμών z . **Μονάδες 6**

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: $\sqrt{1^2 + (2\sqrt{2})^2} \cdot |z| = 6$, $|z| = 2$. Άρα z βρίσκεται στον κύκλο με κέντρο $(0,0)$ και ακτίνα 2

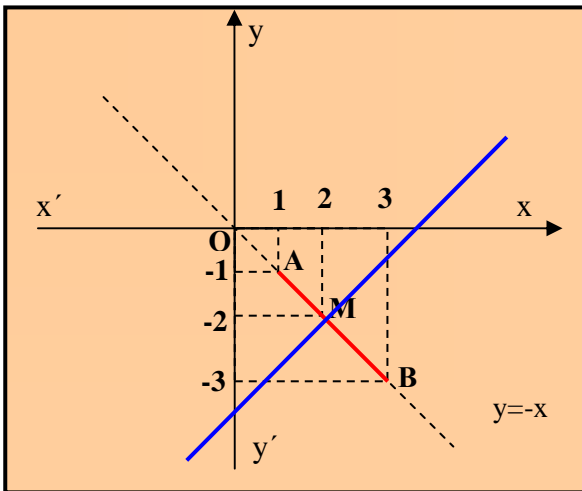
β. το γεωμετρικό τόπο των εικόνων των μιγαδικών αριθμών w . **Μονάδες 7**

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ο w είναι στη μεσοκάθετο με άκρα $A(1, -1)$, $B(3, -3)$

γ. την ελάχιστη τιμή του $|w|$

Μονάδες 6

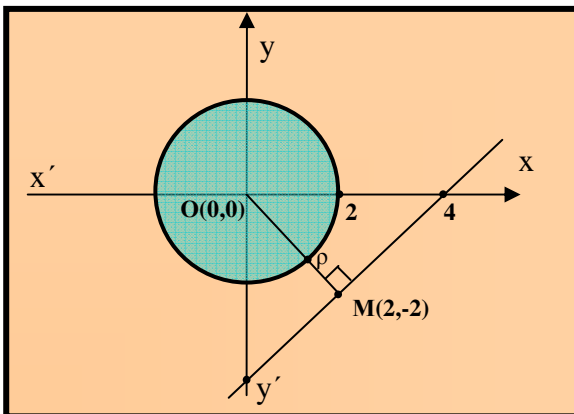
ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Η εξίσωση της AB είναι $y=-x$ άρα η ελάχιστη τιμή του w θα είναι όταν το w ταυτίζεται με το μέσο AB δηλαδή όταν η εικόνα του είναι το σημείο $M(2,-2)$ άρα $|w|_{\min} = (OM) = 2\sqrt{2}$

δ. την ελάχιστη τιμή του $|z-w|$

Μονάδες 6

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Από σχήμα $|z-w|_{\min} = (OM) - (OP) = 2\sqrt{2} - 2$

ΘΕΜΑ 3^ο

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \begin{cases} x \ln x, & x > 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases}$

α. Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση f είναι συνεχής στο 0.

Μονάδες 3

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: $\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} x \ln x = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\ln x}{\frac{1}{x}} \stackrel{\left(\frac{-\infty}{+\infty}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{(\ln x)'}{\left(\frac{1}{x}\right)'} = \lim_{x \rightarrow 0^+} (-x) = 0 = f(0)$

Άρα η f συνεχής στο 0.

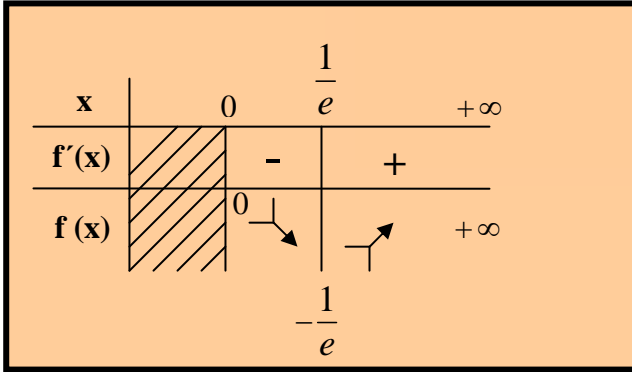
β. Να μελετήσετε ως προς τη μονοτονία τη συνάρτηση f και να βρείτε το σύνολο τιμών της.

Μονάδες 9

$$f'(x) = \ln x + 1$$

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

$$f'(x) = 0 \rightarrow x = \frac{1}{e}$$

Η f είναι γνησίως φθίνουσα στο $[0, \frac{1}{e}]$ και γνησίως αύξουσα στο $[\frac{1}{e}, +\infty)$

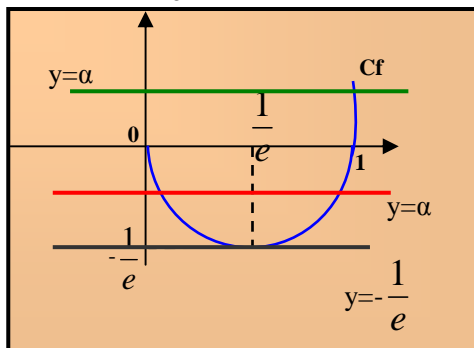
$$f(0) = 0 \quad \lim_{x \rightarrow +\infty} x \ln x = +\infty \quad f\left(\frac{1}{e}\right) = -\frac{1}{e}. \text{ Άρα } f(A) = \left[-\frac{1}{e}, +\infty\right)$$

γ. Να βρείτε το πλήθος των διαφορετικών θετικών ριζών της εξίσωσης $x = e^{\frac{a}{x}}$ για όλες τις πραγματικές τιμές του a .

Μονάδες 6

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: $x = e^{\frac{a}{x}}$ με λογαρίθμιση προκύπτει $x \ln x = a$ δηλαδή $f(x) = a$. Διακρίνω τις εξής περιπτώσεις για το a :

- Αν $a \in (-\frac{1}{e}, 0)$ η ευθεία $y = a$ τέμνει τη C_f σε δύο σημεία.
- Αν $a = -\frac{1}{e}$ η $y = a$ τέμνει την C_f στο $x = \frac{1}{e}$
- Αν $a \geq 0$ η $y = a$ τέμνει τη C_f σ' ένα μόνο σημείο
- Αν $a < -\frac{1}{e}$ η $y = a$ δεν τέμνει τη C_f

δ. Να αποδείξετε ότι ισχύει $f'(x+1) > f(x+1) - f(x)$, για κάθε $x > 0$. **Μονάδες 7**

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: $f'(x+1) > f(x+1) - f(x) \Leftrightarrow f'(x+1) > \frac{f(x+1) - f(x)}{(x+1) - x}$ (1)

- η f συνεχής στο $[x, x+1]$

- η f παραγωγίσιμη στο (x, x+1)

Άρα με Θεώρημα Μέσης Τιμής υπάρχει $\xi \in (x, x+1)$ τέτοιο ώστε $f'(\xi) = \frac{f(x+1) - f(x)}{(x+1) - x}$. Άρα η δοσμένη γίνεται $f'(x+1) > f'(\xi)$ που είναι αληθής διότι $\xi < x+1$ και $f''(x) = \frac{1}{x} > 0$ άρα η f' είναι γνήσια αύξουσα.

ΘΕΜΑ 4^ο

Έστω f μια συνάρτηση συνεχής στο \mathbb{R} για την οποία ισχύει

$$f(x) = (10x^3 + 3x) \int_0^2 f(t) dt - 45$$

α. Να αποδείξετε ότι $f(x) = 20x^3 + 6x - 45$

Μονάδες 8

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Έστω $a = \int_0^2 f(t) dt$ τότε:

$$f(x) = (10x^3 + 3x)a - 45 \Rightarrow$$

$$\int_0^2 f(x) dx = a \left[\frac{10x^4}{4} + \frac{3x^2}{2} \right]_0^2 - 90 \Rightarrow$$

$$a = a \cdot 46 - 90 \Rightarrow a = 2$$

$$\text{Άρα } f(x) = 20x^3 + 6x - 45$$

β. Δίνεται επίσης μια συνάρτηση g δύο φορές παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} . Να αποδείξετε ότι $g''(x) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{g'(x) - g'(x-h)}{h}$

Μονάδες 4

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Έστω $u = -h$ τότε $u \rightarrow 0$

$$\Rightarrow \lim_{h \rightarrow 0} \frac{g'(x) - g'(x-h)}{h} = \lim_{u \rightarrow 0} \frac{g'(x) - g'(x+u)}{-u} = \lim_{u \rightarrow 0} \frac{g'(x+u) - g'(x)}{u} = g''(x)$$

γ. Αν για τη συνάρτηση f του ερωτήματος (α) και τη συνάρτηση g του ερωτήματος (β) ισχύει ότι $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{g(x+h) - 2g(x) + g(x-h)}{h^2} = f(x) + 45$

δ. να αποδείξετε ότι $g(x) = x^5 + x^3 + x + 1$

Μονάδες 10

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Έχουμε

$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{g(x+h) - 2g(x) + g(x-h)}{h^2} \stackrel{0}{=} \lim_{h \rightarrow 0} \frac{g'(x+h) - g'(x-h)}{2h} =$$

$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{[g'(x+h) - g'(x)] - [g'(x-h) - g'(x)]}{2h} = \frac{g''(x) - (-g''(x))}{2} = g''(x)$$

Άρα προκύπτει $g''(x) = 20x^3 + 6x \Rightarrow g'(x) = 5x^4 + 3x^2 + c_1$ και με $x = 0 \Rightarrow c_1 = 1$

άρα $g'(x) = 5x^4 + 3x^2 + 1$ άρα $g(x) = x^5 + x^3 + x + c_2$ και με $x = 0 \Rightarrow c_2 = 1$ άρα
 $g(x) = x^5 + x^3 + x + 1$

ii. να αποδείξετε ότι η συνάρτηση g είναι «1-1»

Μονάδες 3

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Παρατηρούμε ότι $g'(x) = 5x^4 + 3x^2 + 1 > 0$ άρα η g είναι γνήσια αύξουσα άρα «1-1»